

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
Herkulesgatan 17
111 52 STOCKHOLM

Boden den 6 oktober 2025

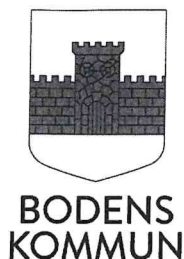
Remissyttrande från Bodens kommun över delbetänkande SOU 2025:85 "Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik" dnr LI2025/01327

Inledning

Bodens kommun påverkas i hög grad av den pågående gröna samhällsomställningen. Nya etableringar och investeringar inom industrin skapar stora möjligheter, men också betydande utmaningar vad gäller kompetensförsörjning, bostadsbyggande, infrastruktur och samhällsservice. Vi ser därför med stort intresse på utredningens delbetänkande och välkomnar ambitionen att skapa en mer sammanhållen och tydlig territoriell politik.

Sammanfattande ställningstaganden

- Balansen mellan stad och land måste säkerställas, och nya uppgifter måste följas av tillräcklig finansiering.
- Landsbygdsens särskilda förutsättningar – den låga befolkningstätheten, långa avstånd och företagandets villkor – måste beaktas.
- Delar av de överskott som genereras från naturresurser ska tillfalla de kommuner och regioner där utvinningen sker.
- En nationell bostadspolitik som stärker landsbygdsutvecklingen är nödvändig, särskilt i de regioner där den gröna omställningen skapar nya arbetstillfällen.

- En stabil infrastruktur i hela landet, inte minst vad gäller energiförsörjning, är avgörande.
- Vi är positiva till en tydlig roll för länsstyrelserna som samordnare på regional nivå, inklusive en så tydlig ansvarsfördelning som möjligt mellan alla aktörer.
- Samverkan mellan nivåerna måste bygga på att erforderliga resurser kan tillföras.
- Kommunernas självstyre och handlingsutrymme får inte inskränkas. En ökad samordning av statlig styrning måste konsekvensbedömas, inte minst avseende hur demokratiska värden kan påverkas.

Allmänna synpunkter

Vi delar utredningens bedömning att det i dagens system förekommer otydlig ansvarsfördelning och bristande helhetssyn. För kommuner som vår, där samhällsomvandlingen sker i snabb takt, är det särskilt viktigt att en ny territoriell politik skapar tydliga strukturer, långsiktiga förutsättningar och kompensatoriska inslag som möjliggör likvärdig utvecklingskraft i hela landet.

Kommunerna har en central roll som samhällsutvecklare och demokratisk aktör. Den rollen blir än mer framträdande i samband med den gröna omställningen, där vi förväntas ta ett stort ansvar för planering, välfärd, service och bostadsförsörjning. Detta förhållande måste beaktas i utredningens fortsatta arbete.

Det bör också beaktas att det i glest befolkade regioner som Norrbotten uppstår långa avstånd mellan människor. Det innebär i sin tur höga kostnader per capita eftersom infrastruktur och service drar extra resurser.

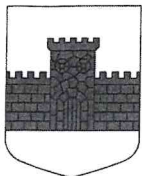
Samverkan och ansvarsfördelning

Vi ser positivt på att länsstyrelserna föreslås få en tydligare samordnande funktion, men betonar att detta inte får ske på bekostnad av kommunernas självstyre. Samverkan mellan stat, regioner och kommuner måste bygga på tydliga roller och förutsättningar för respektive nivå.

Det är inte hållbart att kommunerna förväntas bära ett allt större ansvar utan att tillräckliga resurser tillförs. Den lokala nivån kan inte vara utförare av en omfattande nationell politik om inte staten säkerställer finansiering och tillgång till resurser.

Naturresurser och incitament för risktagande

Sveriges naturresurser är en viktig grund för näringsliv och utveckling i landet. Samtidigt är den utvecklingen förenad med en hög grad av risktagande i enskilda kommuner, i form av ianspråktagande av naturmiljöer, investeringar i infrastruktur med mera, innan själva etableringen börjar bära frukt och generera nationellt välstånd.

**BODENS
KOMMUN**

När en kommun engagerar sig i utvecklingssatsningar som generar fördelar för vårt land är det viktigt att delar av de överskott som uppstår genom dessa satsningar också tillfaller kommunen. Detta stärker legitimiteten och skapar förutsättningar för en hållbar lokal utveckling och nationell tillväxt.

Bostadsförsörjning

Resonemanget som förs i föregående stycke äger tillämpning även när det gäller bostadsfrågorna. Den gröna omställningen medför en snabb inflyttning och ökad efterfrågan på bostäder, något som små kommuner inte kan hantera enbart med egna resurser. För att hantera dessa frågor krävs en nationell bostadspolitik. På en expansiv arbetsmarknad innebär bostadsbrist även på sikt problem för kompetensförsörjningen, vilket kan försvåra för de företag som står i begrepp att etablera sig eller expandera på orten.

Infrastruktur och energiförsörjning

En fungerande territoriell politik måste bygga på en stabil infrastruktur i hela landet. I glesa regioner innebär detta särskilda utmaningar med transporter, digital uppkoppling och tillgång till energi. För att industrisatsningar och samhällsutveckling ska bli långsiktigt hållbara måste energiförsörjningen tryggas både för företag och hushåll.

Avslutande synpunkter

Vi vill avslutningsvis understryka att en platsbaserad politik förutsätter att beslut fattas på rätt nivå, nära medborgarna. Riskerna med ökad statlig centralisering och styrning måste belysas noggrant, då de kan hota både flernivåstyret och demokratiska värden. Det kommunala självstyret innebär att beslut fattas nära invånarna, vilket i sin tur stärker möjligheterna att utkräva ansvar och bygger på lokal kunskap om behoven.

Bodens kommun står redo att bidra till en långsiktigt hållbar territoriell politik – men det kräver att staten säkerställer resurser, tydliga ansvarsfördelningar och respekt för kommunernas betydande roll i samhällsomvandlingen.

Sead Maglic

För kommunstyrelsen i Bodens kommun